

Majandus- ja taristuministri 2015. aasta 24. novembri määruse nr 135 „Biometaani transpordisektoris tarbimise toetamise tingimused“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seaduse § 14 alusel.

Määrusega lisatakse võimalus taotleda toetust ka juhul, kui avaliku teenindamise lepingu projektis määratud periood on lühem kui seitse aastat, tingimusel, et taotleja kinnitab, et avaliku teenindamise lepingu projekti objektiks oleva avaliku liiniveo teenindamiseks kasutatakse vähemalt seitsme aasta jooksul kütusena biometaani.

Eelnõu ja seletuskirja koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi energetika osakonna peaspetsialist Liisa Ruuder (tel 625 6321, liisa.ruuder@mkm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Hendrick Rang (625 6351, hendrick.rang@mkm.ee).

Eelnõuga muudetakse majandus- ja taristuministri 2015. aasta 24. novembri määrust nr 135 „[Biometaani transpordisektoris tarbimise toetamise tingimused](#)“ 2018. aasta 15. jaanuari redaktsiooni (RT I, 12.01.2018, 3).

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga, Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Gaasibusside kasutamine ühistranspordis on viimastel aastatel kiiresti kasvanud. 2017. aastal alustas gaasibusside kasutamist Pärnu¹, Tartu on seadnud eesmärgiks kasutada aastal 2019 kõikidel linnaliinidel ainult gaasibusse². Keskkonnasõbraliku lähenemise toetamiseks kasutatakse ühistranspordis traditsioonilise maagaasi asemel taastuvatest energiaallikatest toodetud biometaani. Kuna biometaani hind on võrreldes gaasi hinnaga kõrgem, on majandus- ja taristuminister andnud välja käesoleva määrusega muudetava meetmemääruse nr 135, millega muuhulgas toetatakse ka biometaani kasutamist ühistranspordis.

Kehtiva määruse kohaselt peab avaliku teenindamise või muu asjakohane lepingu projekt sisaldama biometaani kasutamise tingimust. Selle kohaselt on lepingut täitev vedaja kohustatud avaliku liiniveo teostamiseks kasutatavates gaasibussides kasutama biometaani vähemalt seitse aastat alates lepingu sõlmimisest. Käesoleva eelnõuga võimaldatakse taotlejale toetust taotleda ka juhul, kui lepinguperiood on lühem kui seitse aastat,

¹ Pärnu linna veebileht (seisuga 09.11.2018) - <http://www.parnu.ee/index.php/linnakodanikule/omavalitsus/uudised-ja-teated/1327-paernus-linnaliinibussid-viakse-uele-biometaanile-ehk-rohegaasile>

² Tartu linna veebileht (seisuga 09.11.2018) - <https://www.tartu.ee/et/transport>

tingimusel, et avaliku teenindamise lepingu projekti objektiks oleva avaliku liiniveo teenindamiseks kasutatakse vähemalt seitsme aasta jooksul kütusena biometaan.

Määruse § 12 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„6) Kui avaliku teenindamise lepingu projektis on lepinguperiood lühem kui seitse aastat, peab taotleja kinnitama, et avaliku liiniveo teenindamiseks kasutatakse vähemalt seitsme aasta jooksul kütusena biometaan.“

Gaasibusside, sh biometaan kasutavate gaasibusside kasutamine on koos toetusega majanduslikult mõistlik nii lühiajaliselt kui pikas perspektiivis. Vedajatel on majanduslikult mõistlik vahetada senised diislikütust kasutavad bussid välja gaasibusside vastu ka olukorras, kui kehtiv veoleping kehtib vähem kui seitse aastat. See aga tähendab, et vedaja ei saa enam garanteerida, et biometaan kasutatakse vähemalt seitse aastat. Ühtlasi tähendab see, et vedaja ei kasuta avalike liinivedude teostamiseks biometaan. See ei ole aga meetmemääruse eesmärk. Riigile on oluline, et gaasibussid kasutaksid biometaan võimalikult pikaajaliselt.

Käesolevas määruses toodud muudatus võimaldab taotlejal ehk avaliku teenindamise lepingu alusel bussiliikluses teostatavat liinivedu korraldav pädeval asutusel vastavalt ühistranspordiseaduse §-le 19 (vt määruse § 11 lg 2) toetust taotleda ka lühema kui seitsme aastase veolepingu puhul, tingimusel, et lepingu projekti objektiks oleva avaliku liiniveo teenindamiseks kasutatakse vähemalt seitsme aasta jooksul kütusena biometaan. Seega peab muudatuse jõustumisel tagama toetuse taotleja, et liiniveos kasutatakse biometaan vähemalt seitse aastat alates toetustaotluse objektiks oleva lepingu jõustumisest (st, et rakendusüksus hindab määruse § 17 lõiget 3 kahe punkti vääriliseks).

Määruse § 15 lõike 1 esimesest lausest jäetakse välja sõnad „Eesti Arengufondi ekspert“ sest 2017. aastal Eesti Arengufond likvideeriti ning seetõttu ei saa ka Eesti Arengufondi ekspert valikukomisjonis osaleda.

Lisaks asendatakse § 20 lõikes 5 sõnad „viie tööpäevaga“ sõnadega „30 kalendripäeva“.

Muudatusega pikendatakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsuse langetamise perioodi varasemast viiest tööpäevast tavapärase 30 kalendripäevani. Rakendusüksus on palunud perioodi pikendada, sest viie tööpäeva jooksul ei ole võimalik muudatustaotlust läbi mõelda ja otsust vormistada, kuid seevastu 30 kalendripäeva jooksul on võimalik vastavad toimingud teha.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõu panustab direktiivist 2009/28/EL tulenevate kohustuste täitmisesse.

4. Määruse mõjud

Määrusega lisatakse võimalus taotleda toetust antud määruse raames ka juhul, kui lepinguperiood on lühem kui seitse aastat, tingimusel, et taotleja kinnitab, et lepingu projekti objektiks oleva veo teenindamiseks kasutatakse vähemalt seitsme aasta jooksul kütusena biometaan.

Sisuliselt tähendab see, et kui vedaja otsustab näiteks viieaastase järelejäänud lepinguperioodi jooksul hakata kasutama biometaani ning taotleja küsib sellele tegevusele meetmemääruse alusel toetust, peab taotleja tagama senise veolepingu lõppemisel veel täiendavalt vähemalt kaheaastase perioodi jooksul biometaani kasutamise liiniveol. Taotleja saab seda korraldada selliselt, et nõuab uuel hankel biometaani kasutust vähemalt selles ulatuses, et katta nõutud seitsmeaastane minimaalne periood, mis algas esialgse toetustaotluse subjektiks olnud lepinguga.

5. Määruse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud.

Määruse rakendamisega ei kaasne riigieelarvele täiendavaid kulutusi, tulusid ega tegevusi.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldkorras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile läbi eelnõude infosüsteemi EIS. Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.